

Bekwaamheidseisen cosmetische verrichtingen

Bekwaamheidseis:

Uitvoeren van een huidcorrectie aan het bovenste ooglid

Toelichting

Het 'Uitvoeren van een huidcorrectie aan het bovenste ooglid', is een voorbehouden handeling, die alleen door artsen mag worden verricht. De in dit document beschreven bekwaamheidseisen voor deze voorbehouden handeling vormen de basis van een aantoonbare bekwaamheid voor deze verrichting.

Om cosmetische verrichtingen veilig en verantwoord uit te voeren is voldoende kennis en ervaring noodzakelijk. De eisen waaraan een beroepsbeoefenaar moet voldoen om een cosmetische verrichting veilig en verantwoord uit te voeren, zijn beschreven in 'bekwaamheidseisen'. Bekwaamheidseisen omvatten een beschrijving van de cosmetische verrichting en een specificatie van criteria (competenties, kennis, vaardigheid, attitude).

Het aantoonbaar blijven voldoen aan de bekwaamheidseisen vormt een onderdeel van continue professionalisering.

Voor cosmetisch artsen KNMG en medisch specialisten, die cosmetiek aantoonbaar in hun medisch-specialistische opleiding en hun kerngebied hebben, zoals dermatologen en plastisch chirurgen, geldt dat hun (her)registratie als zodanig in beginsel volstaat om aan te nemen dat zij bekwaam zijn voor deze verrichting.

Bekwaamheidseisen cosmetische verrichtingen

Bekwaamheidseis:

Uitvoeren van een huidcorrectie aan het bovenste ooglid

Beschrijving van de activiteit	<p>Definitie Resectie of verwijdering van de huid van de bovenoogleden voor het corrigeren van functionele of esthetische klachten door een beperkt huidoverschot aan het bovenooglid.</p> <p>Doelgroep Patiënten/cliënten met beperkt huidoverschot aan de bovenoogleden zonder vethernatie als gevolg van het verouderingsproces.</p> <p>Specificatie van de ingreep <i>(wat hoort er wel bij?)</i> Het betreft het wegsnijden/ verwijderen van huid aan de bovenoogleden, waarbij diepere structuren zoals spier (m. orbicularis) of vet niet worden aangetast.</p> <p>Beperkingen <i>(wat hoort er niet bij?)</i> Onder de ingreep valt niet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ptosis van de wenkbrauwen, het voorhoofd, bovenooglid of onderooglid• Afwijkingen van het bovenooglid als gevolg van een aangeboren afwijking, auto-immuunziekten of trauma• Uitgebreider huidoverschot waarbij een “skin-only” procedure niet voldoende effect zal hebben
Vereiste kennis, vaardigheden, houding en gedrag om deze ingreep uit te voeren.	<p>Kennis:</p> <ol style="list-style-type: none">1. over de anatomie van het gelaat: boven- en onderoogleden, voorhoofd, wenkbrauwen, mond, lippen, wangen en halsgebied en ook het onderliggend skelet: kennis van huid/subcutaan vet, plooien, spieren, fascia, klieren, bot en gewrichten, kraakbenige structuren, innervatie en vascularisatie2. van ziektebeelden en fysiologie van het verouderend gelaat, functionele klachten t.a.v. oogleden, veroudering van de huid, zakken van de weke delen en volumeveranderingen (vet en botatrofie)3. Van alternatieve behandelingen4. van benigne en maligne pathologie in dit gebied<ol style="list-style-type: none">a. de mogelijke complicaties (hypertrofische litteken, mediale epicanthus, littekenmanagement, retrobulbair hematoom), sicca klachten van de ogen5. over de absolute en relatieve contra-indicaties behorend bij deze ingreep zoals: antistolling, leeftijd, ASA-klassen.6. van de mogelijkheden voor lokale anesthesie (door middel van topische crèmes, injecties of zenuwblokkades)7. over chirurgisch instrumentarium, hechttechnieken en hechtmateriaal

8. van pre- en postoperatieve zorg
9. van veilig werken (infectiepreventie, time-in-time out procedures, postoperatief beleid)
10. van verzekerde en niet-verzekerde zorg
11. van het Kwaliteitskader Cosmetische Zorg

Vaardigheden:

1. Kan een poliklinische beoordeling uitvoeren met betrekking tot basisbehandelingen aan het gelaat (o.a. anamnese, uitvoeren relevante onderzoeken, aanvragen aanvullend onderzoek, indicatiestelling)
2. Kan bepalen wanneer niet opereren/behandelen beter is en/of welke contra-indicaties er zijn
3. Stelt in overleg met de patiënt/cliënt op basis van gezamenlijke besluitvorming een behandelplan op
4. Neemt andere behandelmodaliteiten die tot hetzelfde of beter resultaat leiden mee in de afweging en gezamenlijke besluitvorming met de patiënt/ cliënt op basis van mogelijkheden verwachtingen en (relatieve) contra-indicaties
5. Legt in voor de client begrijpelijk taal uit wat het direct post operatieve verloop van de ingreep is en wat de risico's en consequenties zijn
6. Houdt in zijn of haar advisering rekening met financiële aspecten van zorg
7. Beheerst de technische vaardigheden behorend bij de genoemde ingreep, te weten:
 - a. adequaat aanbrengen van de voor de ingreep benodigde tekeningen op de patiënt/cliënt
 - b. adequaat toepassen anesthesie
 - c. separaat disseceren van huid zonder septum orbitale te openen
8. Kan bepalen welke nabehandeling nodig is
9. Volgt het herstel en voert de nabehandeling in samenspraak met de patiënt/cliënt uit
10. Vangt de patiënt/cliënt met complicatie op en behandelt deze adequaat
11. Kan een ernstige complicatie herkennen en weet de nodige stappen te zetten om deze adequaat en op tijd te behandelen

Houding/gedrag:

1. Is in staat contact te maken met de patiënt/cliënt en de zorgvraag duidelijk vast te stellen
2. Stelt vast of er reële verwachtingen zijn en of er wel of geen sprake is van BDD.
3. Toont reëel en adequaat verwachtingsmanagement richting de patiënt/cliënt
4. Bespreekt machtiging problematiek

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Geeft passende behandelvoorstellen, scheidt reële verwachtingen, maakt een afweging van alle risico's, en consequenties op basis van de wens van de patiënt/cliënt en niet op basis van eigen (bijv. financieel of gemak) belang 6. Communiceert goed met de patiënt/cliënt en andere professionals 7. Geeft bij verdenking op BDD een contra-indicatie tot behandelen en consulteert bij twijfel een psycholoog 8. Neemt geldende wettelijke en binnen de beroepsgroep geldende veiligheidsnormen en richtlijnen relevant voor deze ingreep in acht, in het bijzonder de richtlijn bovenoogleden.⁴ 9. Kent en bewaakt de grenzen van het eigen kunnen en handelt daarnaar 10. Houdt ontwikkelingen op het vakgebied bij 11. Overlegt en/of verwijst bij twijfel over aanpak/behandelplan 12. Stelt zich toetsbaar op en bespreekt complicaties met collega's. 13. Organiseert en beschikt over een achterwacht / waarneemregeling 14. Houdt een complicatieregistratie bij
Expiratie	Om de bekwaamheid te behouden voert de arts de betreffende ingreep aantoonbaar minimaal 10 maal per jaar zelfstandig uit.

Geraadpleegde bronnen

1. Landelijk opleidingsplan Oogheelkunde 2018, Nederlands oogheelkundig gezelschap, concilium Ophthalmologicum, 2018
2. Opleidingsplan Cosmetische geneeskunde, Nederlandse Vereniging Cosmetische Geneeskunde, 2019
3. Power 3.0. Landelijk opleidingsplan plastische chirurgie. 3^e editie. Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie, mei 2018
4. [Richtlijn Chirurgische correctie blepharo-/dermatochalasis, blepharoptosis en wenkbrauwptosis](#) Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie, juni 2021
5. Veldnorm Blefaroplastiek bovenoogleden. Nederlandse Vereniging voor Cosmetische Geneeskunde, 2020
6. Kwaliteitskader Cosmetische Zorg. Landelijke afspraken over de organisatie van de cosmetische zorg. Zorginstituut Nederland, 12 november 2019